

Η ΤΑΞΙΚΗ ΠΑΛΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

Τά γεγονότα στην Πολωνία ξεκίνησαν με την εργατική εξέγερση του Πόζναν (28 Ιούνη 1956) και συνεχίζονται μέχρι τις μέρες μας, με ένδιαμνες αποκορυφώσεις το 1970-71 και το 1976. Στους τοίχους συνθήματα: "Χτές άσχημα, σήμερα χειρότερα, αύριο επανάσταση", "Ανταλλάσω κομματική ταυτότητα με ένα κιλό σαλάμι", "Εργατική έξουσία". (Δεκέμβρης 1970)

"Αρχισε τό άνθρωποκυνηγητό... Κυριευμένο από όργη και άπελπισία, τό πλήθος έπαιρνε ό,τι του έπεφτε στό χέρι και τό χρησιμοποιούσε σάν όπλο. Μετά από αύτή τή σύγκρουση, βρέθηκαν στόν φλεγόμενο σταθμό μερικοί άστυνομικοί κρεμασμένοι. (Γκντύνια, 1970)

Οί εργάτες τραγουδάνε τή Διεθνή. Περικυκλώνουν τήν άστυνομία και τήν έξουδετερώνουν. Τό πλήθος βάζει φωτιά στό κτίριο του κόμματος. (Σεττίνο, 1970)

Στά κάγκελα των ναυπηγείων ύπάρχει ένα τεράστιο πανώ: "Άπεργοί όλων των εργοστασίων ένωθεΐτε!" (Αύγουστος 1980, Γκντάνσκ)

Μετά τόν Β' Παγκόσμιο πόλεμο μιά σειρά εξέγέρσεις παρατηρούνται στις χώρες του ύπαρκτου "σοσιαλισμού", δηλαδή στις χώρες του κρατικού καπιταλισμού. Έκτός απ' τήν Πολωνία, έχουμε τήν Άνατ. Γερμανία τό 1953 και τήν Ούγγαρία τό 1956, εξέγερση με μεγάλη βαρύτητα όπου οί εργάτες έθεσαν τό ζήτημα τής συμβουλευτικής δόμησης τής κοινωνίας. Έξεγέρσεις πού γκρέμισαν τό μύθο του "σοσιαλισμού" αυτών των χωρών. Αρχίζοντας απ' τήν Κομμούνα τής Κροστάνδης τό 1921 και φθάνοντας μέχρι τό Γκντάνσκ τό 1970-71 οί καπιταλιστές τής άνατολής έβαψαν τά χέρια τους στό αίμα των αγωνιστών του σοσιαλισμού και του κομμουνισμού, στό όνομα τής "σοσιαλιστικής" πατρίδας, συναγωνιζόμενοι τούς δολοφόνους τής Παρισινής Κομμουνας και των προλεταριακών εξέγέρσεων τής Δύσης.

Ειδικότερα στην Πολωνία μετά τά γεγονότα του '80 φαίνεται ότι καμμία δύναμη δέν είναι σέ θέση νά άνακόψει τό κίνημα, ούτε καμμία συνθηκολόγηση των ήγετών του. Η βάση θά τούς άπορρίψει και θά τούς ύπερφαλλίσει, άναπτύσσοντας μέσα απ' τήν πάλη, συνείδηση των γενικότερων επιδιώξεών της και ξεπερνώντας τό "οικονομίστικο" στάδιο. (1) Η κατάσταση στην Πολωνία έβγαλε πιο πολύ στην επιφάνεια γενικά ζητήματα, σημαντικά γιά τό χώρο των επαναστατών και των μισθωτών εργαζομένων: 1) "Ότι πουθενά στον κόσμο δέν ύπάρχει σοσιαλισμός. Τό ό,τι, στον λεγόμενο "σοσιαλισμό", εργάτες εργοστασίων άπεργοί (με αίτήματα ώρARIO, μισθοί, νόρμες παραγωγής) σημαίνει ότι δέν διευθύνουν τήν οικονομία και τή ζωή τους αλλά άπλά έκτελούν καταναγκαστικά έντολές τής άρχουσας τάξης. Ό σοσιαλισμός όμως είναι μιά κοινωνία χωρίς δούλους, όπου όλοι είναι άφέντες τής ζωής τους, 2) Ό τρόπος αντιμετώπισης των μισθωτών εργαζομένων είναι ό ίδιος σ' όλο τον κόσμο: "Αν συμβιβασθούν με τόν διάλογο έχει καλώς, διαφορετικά καρτερούν οί δυνάμεις καταστολής (άστυνομία-στράτος). 3) Ότι σ' όλο τό κόσμο οί έξουσιαστές προσπαθούν νά καλμάρουν τούς μισθωτούς δούλους ρίχνοντας τά βάρη σέ διάφορα πρόσωπα και διάφορες φασίριες (π.χ. 1970-71 στην Πολωνία έφταιγε ό Γκομούλκα, τώρα τό '80 ό Γκιέρεκ, αύριο ό Κάνια). 4) Ότι τά κράτη και τά κόμματα (και στην Ελλάδα) πού βαφτίζονται "κομμουνιστικά" είναι ως τό μεδούλι άντικομμουνιστικά και έξουσιαστικά. 5) Ότι στό δυό συστήματα ύπάρχει μιά διαφορά: στον άνατολικό καπιταλισμό ύπάρχει μόνο κρατική ιδιοποίηση τής ύπεραξίας των εργατών (κρατικός καπιταλισμός) ένώ στον δυτικό, εκτός απ' τόν κρατικό παρεμβατισμό ύπάρχει και άτομική ιδιοποίηση αυτής

τής ύπεραξίας. Διαφορά όμως πού ένώνει τά δυό συστήματα στην εκμετάλευση ανθρώπου από άνθρωπο και στην διατήρηση και άναπαραγωγή του κόσμου τής μισθωτής εργασίας.

"Η εργατική τάξη, αντί γιά τό συντηρητικό ρητό: "Ένα δίκαιο μεροκάματο γιά μιά δίκαιη εργάσιμη μέρα", θά πρέπει νά γράψει στό σημαία της τό επαναστατικό σύνθημα: "Κατάργηση του συστήματος τής μισθωτής εργασίας", Κ. Μάρξ. (2)

Και μεΐς οί άναρχικοί πιστεύουμε ότι αυτός είναι ό ιστορικός ρόλος των εργαζομένων τής Πολωνίας και όλης τής Γΐς, και γι' αυτό αγωνιζόμαστε.

Αγωνιζόμαστε γιά τήν κατάργηση του κράτους και τής μισθωτής εργασίας, γιά τόν κομμουνισμό και τήν έλευθερία.

Κεφάλαιο και μισθωτή εργασία στις χώρες του κρατικού καπιταλισμού

Τά καλοκουρδισμένα οικονομικά προγράμματα των του "σοσιαλιστικού" μπλόκ καταρρέουν τό ένα μετά τό άλλο κάτω από "μυστήριες", "άνεξηγτες" έκδηλώσεις συνθηκών. Οί ήγέτες των χωρών αυτών, πού ποτέ δέν ήταν σοσιαλιστικές και τελευταία έπαψαν νά είναι και μπλόκ (ήδη ύπάρχουν καμμία δεκαριά άνεξάρτητες "γραμμές": Κίνα, Γιουγκοσλαβία, ΕΣΣΔ, Κούβα, Άλβανία, Ρουμανία κλπ.) με τήν "πάνσοψη" σύλληψη τους συνεπαρμένοι απ' τό θέμα του ψέμματος ύψωσαν σέ άπόλυτο παρονομαστή, τό πιο άνόητο έπιχείρημα, πού άποτελεΐ σενάριο τήν ταυτολογία και τήν άντιστροφή. Λένε δηλαδή ότι φταΐνε οί άντικειμενικές συνθήκες, οί άντιεξόδητες, ή παγκόσμια κρίση κλπ.

Είναι άνόητο, γιατί τό πρόγραμμα πού δέν παίρνει ύπ' όψη του τις άντικειμενικές συνθήκες είναι έξωπραγματικό. Είναι ταυτολογία: Ταυτολογούν όταν λένε πώς φταΐνε οί άντικειμενικές συνθήκες και ή παγκόσμια κρίση ή ή κρίση πετρελαίου ή ή κρίση σχέσεων με τό Δυτικό μπλόκ γιατί, όλα αυτά τά γεγονότα είναι ή άντικειμενική εξέλιξη ενός συστήματος κεφαλαιοκρατικού.

Είναι άντιστροφή γιατί, με τό νά περιφρουρούνται δικαιολογώντας τήν κρίση τους και τά χαμένα προγράμματα με τήν παγκόσμια κρίση, ταυτίζονται με τις χώρες του Δυτικού μπλόκ. Τό έπιχείρημα αυτό άντιστρέφεται άνευ όρων έναντίων των ίδιων των άνατολικών γραφειοκρατών.

Οί ήγέτες και διευθυντές των άνόητων οικονομικών πλάνων ξέρουν, όπως και μεΐς οί άναρχικοί γνωρίζουμε, ότι έχουν προβλήματα συσσώρευσης κεφαλαίου, ότι ό χαρακτήρας τής έξουσιαστικής τους κοινωνίας στηρίζεται στην κρατική ιδιοκτησία, ότι τό γελοίο κρατικό τους άνέκδοτο γίνεται δράμα γιά τούς προλεταρίους. Ξέρουν - γιατί άκούνε τό θόρυβο τής έπερχόμενης κοινωνικής επανάστασης - ότι πάνονται στόις κόλπους τους, ή μισθωτή εργασία και τό κεφάλαιο. Η μισθωτή εργασία, με τήν μορφή τής καταναγκαστικής ύπερεργασίας και τό κεφάλαιο με τήν μορφή τής κρατικής ιδιοκτησίας.

"Αν τό προϊόν τής εργασίας δέν άνήκει στον εργάτη, άν συγκρούεται μαζί του σάν άλλότρια δύναμη, τότε αυτό, μπορεί νά συμβαίνει μόνο γιατί άνήκει σέ κάποιον άνθρωπο άλλον από τόν εργάτη. Άν ή δραστηριότητα του εργάτη είναι βάση γι' αυτόν, σέ κάποιον άλλο πρέπει νά ναι εύχαρίστηση και χαρά τής ζωής του.

Μέσω της αποξενωμένης, αλλοτριωμένης εργασίας, λοιπόν, ο εργάτης παράγει τη σχέση προς αυτή την εργασία ενός ανθρώπου αλλοτρίου προς την εργασία κι εύρισκόμενου έξω απ' αυτήν. Η σχέση του εργάτη προς την εργασία δημιουργεί τη σχέση προς αυτήν του καπιταλιστή (ή οποιονδήποτε αποκαλέσει κανείς αφέντη της εργασίας).

Η ιδιωτική ιδιοκτησία είναι επομένως το προϊόν, το αποτέλεσμα, ή αναγκαία συνέπεια της αλλοτριωμένης εργασίας, της εξωτερικής σχέσης του εργάτη προς τη φύση και τον εαυτό του.

Ο εργάτης μέσα στην εργασία είναι έξω απ' τον εαυτό του ενώ έξω απ' την εργασία είναι στον εαυτό του. "Κ. Μάρξ (3)

Η ύπαρξη μισθωτής εργασίας συνεπάγεται την ύπαρξη κεφαλαίου. Κεφαλαίου ως κοινωνικής σχέσης, κεφαλαίου (κανον) να συσσωρευθεί. Η κατάργηση του ενός (π.χ. κεφαλαίου) συνεπάγεται την κατάργηση του άλλου.

Οι σταλινικοί φυσικά, δεν αρνούνται την απάνθρωπη ουσία της εργασίας με τη μορφή της αλλοτριωμένης απασχόλησης στα κρεματόρια της καταναγκαστικής εργασίας. Παρ' όλη αυτά όμως, την προπαγανδίζουν από τώρα. Προπαγανδίζουν μια κοινωνία με έργατες και κρατικά στελέχη. Προπαγανδίζουν τη μισθολογική αύξηση.

"Μια επιβαλλόμενη μισθολογική αύξηση (παραβλέποντας όλες τις άλλες δυσκολίες, ακόμα και το γεγονός ότι οι ύψηλοι μισθοί όντας ανώμαλα θα μπορούσαν να διαστηθούν μόνο με τη βία) δεν θάδαν επομένως, παρά καλύτερη αμοιβή για το σκλάβο και δεν θα κέρδιζε για τον εργάτη ή για την εργασία την ανθρώπινη τους θέση και αξιοπρέπεια.

Πράγματι, ακόμα και η εξίσωση των μισθών το μόνο που κάνει είναι να μεταμορφώνει τη σχέση του σημερινού εργάτη προς την εργασία του σε σχέση όλων των ανθρώπων προς την εργασία. Η κοινωνία νοείται σαν αφηρημένος καπιταλιστής." (4)

Εμείς, δεν προτείνουμε την ακριβότερη καταναγκαστική εργασία, εμείς προτείνουμε την κατάργηση της και την αντικατάστασή της με την ελεύθερη δραστηριότητα και την συνειδητή επιλογή της ζωής.

Διαλέξαμε ανάμεσα στο "άνεβασμα του μισθο" και την ελεύθερη δραστηριότητα της αυτοδιεύθυνσης.

"Ο μισθός, είναι άμεση συνέπεια της αποξενωμένης εργασίας, και η αποξενωμένη εργασία είναι άμεση αίτια της ιδιωτικής ιδιοκτησίας." Κ. Μάρξ (5)

Οι κομματικοί ηγέτες τρέμουν, γιατί ξέρουν πως αν οι Πολωνοί εργάτες δεν έχουν ακόμα κινήσει τα μηχανήματα για λογαριασμό τους, οφείλεται στο ότι η κοινωνική πραχτική δεν έχει ακόμη ενοποιηθεί και κατά συνέπεια δεν έχει ολοκληρωθεί η κοινωνική κριτική του συστήματος.

Τά αφεντικά και οι κάθε λογής εξουσιαστές τρέμουν γιατί ξέρουν πως τα γεγονότα της Πολωνίας δεν είναι μια ξεκομμένη τυχαία περίπτωση. Έχουν άμεση σχέση με τα γεγονότα της Ουγγαρίας του '56, του Παρισινού Μάη και της Ιταλίας του '77. Δεν είναι παρά οι πρώτες δειλές σταγόνες της καταιγίδας. Τα πρώτα σκιρτήματα της κοινωνικής επανάστασης, που θα είναι καθολική όσο καθολική είναι και η εκμετάλλευση της μισθωτής εργασίας. Κι' αυτήν την επανάσταση δεν θα μπορούν να την σταματήσουν ούτε οι Κάνια, ούτε οι νέοι τσάροι του Κρεμλίνου, ούτε οι καπιταλιστές της Δύσης...

"Αν και οι Πολωνοί εργαζόμενοι του 1980, όπως το '70-'71 και το '76, δεν θέτουν, τουλάχιστον φαινομενικά, επί τάπητος το ζήτημα της ανατροπής του κοινωνικού καθεστώτος, ωστόσο οι ίδιες οι πράξεις τους (αιτήματα που δεν είναι επιλύσιμα μέσα στο καθεστώς του κρατικού καπιταλισμού, συγκρούσεις με τις δυνάμεις καταστολής, πυρπολήσεις γραφείων του

κόμματος και άλλων δημόσιων κτιρίων) κάνουν φανερό πως αυτό ακριβώς είναι το κυρίαρχο ζητούμενο. Είναι γεγονός πως οι Πολωνοί εργαζόμενοι, έχοντας την πικρή πείρα των σφαγών του '70-'71 και του '76 καθώς και την απειλή Ρωσικής επέμβασης, είναι αυτή τη φορά ακόμα περισσότερο προσεκτικοί. Αυτό όμως δεν αρκεί για να ερμηνεύσει την ανεκτικότητα και τις παραχωρήσεις που κάνει η ιθύνουσα τάξη της Πολωνίας. Η σχετική υποχωρητικότητα του Ένωμένου Εργατικού Κόμματος (Κ.Κ. Πολωνίας) είναι μήπως μια προσπάθεια να καναλιζάρει το κίνημα; Η τυπική άγνωση της "Αλληλεγγύης" μήπως σημαίνει ότι θα προσπαθηθεί στο μέλλον να ελεγχθεί αυτό το κίνημα από τα μέσα, αφού προηγουμένως επιχειρηθεί ο εκφυλισμός της "Αλληλεγγύης"; Μήπως τελικά οι κατακτήσεις των Πολωνών εργαζομένων καταλήξουν απλώς και μόνον στον εκσυγχρονισμό του κρατικού καπιταλισμού της Πολωνίας και δεν αποτελέσουν παρά μόνον την άρχή του εκσυγχρονισμού σ' ολόκληρο τον ανατολικό κλάδο του καπιταλισμού; Και μήπως μέσα στα πλαίσια αυτού του εκσυγχρονισμού, προορίζουν τα ελεύθερα συνδικάτα να αποτελέσουν όχι όργανα χειραφέτησης αλλά, όπως ακριβώς συμβαίνει και στη Δύση, όργανα χειραγώγησης των εργαζομένων;

Η απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα μπορεί να δοθεί μόνο με την πάροδο του χρόνου. Είναι σίγουρο όμως πως κι' οι Πολωνοί εργαζόμενοι έχουν τις ίδιες επιφυλάξεις και βρίσκονται σ' έτοιμότητα. Οι νεκροί των προηγούμενων εξεγέρσεων δεν χάθηκαν άδικα. Αφεντικά της ανατολής, αφεντικά της δύσης, το τελευταίο άχρηστο και πρώτο χρήσιμο αντικείμενο που θα παραχθεί θά ναι το φέρετρό σας!

Σύντροφοι, ζήτω οι Πολωνοί εξεγερμένοι προλετάριοι!

Πρωτοβουλία

Αναρχικών Όμάδων Αθήνας

Σημειώσεις

1. Είναι χαρακτηριστικό πως ο Λέχ Βαλέσα, όταν "έκανε πίσω" σχετικά με το πενήνθερο, μειοψήφισε ενώ επικράτησε η άποψη για την αγωνιστική διεκδίκηση της πενήνθερης εργασίας.

Πρέπει ακόμα να σημειωθεί, πως τις ίδιες μέρες, μετά την επιστροφή του απ' τη Ρώμη, ο Βαλέσα, συναντήθηκε αίφνιδια με τον πρωθυπουργό Πινκόφσκι. Γι' αυτήν του την αίφνιδια συνάντηση επικρίθηκε από μέλος του προεδρείου της "Αλληλεγγύης", ενώ ο ίδιος, είπε, ότι οι συνομιλίες διεξήχθησαν για τό... καλό της ένωσης. Απ' αυτά γίνεται φανερό πως οι πολωνοί εργαζόμενοι επαγρυπνοούν και δεν θα επιτρέψουν καμιά συνθηκολόγηση των "ήγετων" τους. (βλ. έφημ. "ΤΟ ΒΗΜΑ"-21/1/81)

2. Κ. Μάρξ: Μισθός, τιμή, κέρδος.

3. Κ. Μάρξ: Χειρόγραφα 1844

4. Στο ίδιο.

5. Στο ίδιο.